

Sygn. akt I AGa 83/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 czerwca 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący	:	SSA Jarosław Marek Kamiński (spr.)
Sędziowie	:	SSO del. Monika Strzyżewska SSA Bogusław Dobrowolski
Protokolant	:	Łukasz Patejuk

po rozpoznaniu w dniu 18 czerwca 2020 r. w Białymstoku na rozprawie

sprawy z powództwa **A. B.**

przeciwko (...) **w W.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie

z dnia 21 marca 2019 r. sygn. akt V GC 45/19

1. **oddala apelację;**

2. **oddala wnioski powódki o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania odwoławczego.**

(...)

UZASADNIENIE

Powódka A. B., prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą (...) wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) S.A V. (...) w W. na jej rzecz kwoty 131.489 zł. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 20 sierpnia 2017r. do dnia zapłaty tytułem pozostałej części odszkodowania, należnego w związku z uszkodzeniem budynku objętego obowiązkowym ubezpieczeniem gospodarstwa rolnego.

Powódka zakwestionowała sposób ustalenia wysokości szkody przez ubezpieczyciela, a w szczególności pomniejszenie odszkodowania o stopień zużycia technicznego budynku w wysokości 76,43 %.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. Potwierdził, że ustalając wysokość odszkodowania, pomniejszył je o stopień zużycia technicznego budynku.

Sąd Okręgowy w Olsztynie wyrokiem z dnia 21 marca 2019 r. zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 131.489,00 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 20 sierpnia 2017r. do dnia zapłaty oraz kwotę 10.744,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 5.400 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego; nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Sąd Okręgowy w Olsztynie kwotę 5. 248,54 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Podstawę faktyczną tego rozstrzygnięcia stanowiły ustalenia, z których wynika, że strony łączyła umowa ubezpieczenia gospodarstwa rolnego, która obejmowała m.in. ubezpieczenie budynku stodoły. W umowie przyjęto, że suma ubezpieczenia tegoż budynku wynosiła 160 000 zł, przy uwzględnieniu stopnia jego zużycia technicznego, które zostało określone w umowie na 76,43 %. W dniu 12.07.2017 r. budynek ten został częściowo zniszczony na skutek silnego wiatru. Pozwany z tego tytułu wypłacił powódce odszkodowanie w łącznej kwocie 28.510,99 zł, uwzględniające stopień zużycia technicznego budynku. Według opinii biegłego sądowego z zakresu budownictwa, koszt przywrócenia budynku do stanu sprzed powstania szkody wynosi 199.035,28 zł brutto.

Jako podstawę prawną Sąd Okręgowy wskazał art. 68 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 22.05.2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tj. Dz. U. 2019 poz. 2214) – dalej u.u.o., który wyłożył w ten sposób, że stopień zużycia technicznego budynku nie jest wartością, o którą należałoby pomniejszyć wysokość odszkodowania z tytułu ubezpieczenia budynku, objętego obowiązkowym ubezpieczeniem gospodarstwa rolnego.

Powyższy wyrok pozwany zaskarżył apelacją w części, a mianowicie w zakresie pkt. I co do kwoty 113.087,38 zł wraz z odsetkami za opóźnienie od dnia 20 sierpnia 2017 r. do dnia zapłaty oraz pkt. II i III w całości.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie prawa materialnego, a to:

- przepisu art. 361 k.p.c. poprzez błędne zastosowanie polegające na przyjęciu, że ubezpieczyciel zobowiązany jest do naprawienia szkody w zakresie przekraczającym normalne następstwa działania, z którego szkoda wynikła, w tym przyjęcie, iż ubezpieczyciel zobowiązany jest do wypłaty odszkodowania w wysokości nie uwzględniającej stopnia zużycia budynków;

- przepisu art. 68 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych poprzez nie uwzględnienie stopnia zużycia budynków.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego nie znajduje uzasadnienia.

Sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, ani nie zmienił ustaleń faktycznych sądu pierwszej instancji, a w apelacji nie zgłoszono zarzutów dotyczących tych ustaleń. Dlatego też niniejsze uzasadnienie zawiera jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa stosownie do dyspozycji art. 387 § 2¹ k.p.c. (w brzmieniu obowiązującym do 06.11.2019 r.), który znajduje zastosowanie w rozpoznawanej sprawie.

W niniejszej sprawie istota sporu sprowadza się do wyjaśnienia, czy norma art. 68 ust. 1 pkt. 2 o.u.u. daje podstawę do przyjęcia, że w przypadku ustalenia wysokości szkody tzw. metodą kosztorysową, odszkodowanie wypłaca się poszkodowanemu w kwocie odpowiadającej wysokości szkody, pomniejszonej o stopień technicznego zużycia budynku.

Należy zauważyć, że w orzecznictwie sądowym zarysowały się dwa podejścia do przytoczonego zagadnienia prawnego. W uchwale Sądu Najwyższego z dnia 18.01.2015 r., III CZP 71/15, (OSNC 2016/14/128) wyrażony został pogląd, zgodnie z którym ustalenie wysokości szkody w razie niepodjęcia odbudowy, naprawy lub remontu budynku wchodzącego w skład gospodarstwa rolnego (art. 68 ust. 1 pkt. 1 u.u.o.) następuje z uwzględnieniem stopnia zużycia

budynku; odszkodowanie wypłaca się w kwocie odpowiadającej wysokości szkody, nie większej jednak od sumy ubezpieczenia ustalonej w umowie. Pogląd ten został jednak wypowiedziany w sprawie, w której zastosowanie znajdował przepis art. 68 ust. 1 pkt. 1 u.u.o. odnoszący się do przypadku, gdy nie przewiduje się odbudowy budynku; co zdaniem Sądu Apelacyjnego powoduje, że nie jest on adekwatny do sytuacji, w której taka odbudowa ma zostać podjęta, jak to ma miejsce w niniejszej sprawie.

W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 16.10.2019 r., II CSK 437/18, przyjęto natomiast interpretację art. 68 ust. 1 pkt 2 u.u.o, zgodnie z którą przewidziane w zdaniu drugim tego przepisu uwzględnienie faktycznego zużycia budynku odnosi się wyłącznie do jego zużycia w czasie od dnia rozpoczęcia odpowiedzialności ubezpieczyciela do dnia szkody, a nie do całkowitego stopnia zużycia. Tym samym hipotetyczne koszty takiej odbudowy są limitowane tylko przez uzgodnioną sumę ubezpieczenia, a nie każdorazowo pomniejszone o współczynnik odpowiadający faktycznemu zużyciu budynku. Skład orzeczniczy Sądu Apelacyjnego podziela ten sposób wykładni omawianej normy prawnej wraz z argumentacją prawną powołaną na jego uzasadnienie.

Mając powyższe na względzie, Sąd Apelacyjny oddalił apelację, jako pozbawioną uzasadnionych podstaw na mocy art. 385 k.p.c.

(...)